

Stichting Work-Study en de Work-Factor Raad willen een platform bieden aan Work-Factor gebruikers, arbeidsanalisten, cost engineers en industrial engineers om problemen, oplossingen, ideeën en tips te bespreken. Daartoe zullen we regelmatig een WS Tip sturen aan “WF-leden” en geïnteresseerden.

Mocht dit bericht niet op het juiste adres aankomen stuur het dan door naar geïnteresseerden en laat ons dat weten, svp.

Controle werkzaamheden

In verreweg de meeste van onze productiebedrijven worden gebruikte onderdelen en gefabriceerde producten getest en gecontroleerd (al of niet visueel) tijdens de verschillende stadia van het proces en zeker op het einde van het proces als gereed product. Deze controles en testen worden “normaal” gevonden, want men dient toch een goed en werkend product aan de volgende schakel af te leveren, nietwaar?

Met en vanaf WS Tip 033 gaan we wat nader in op de **visuele controle functie** van een medewerker en de eisen die aan een **visuele controle** en de **controleur** dienen te worden gesteld.

In de bibliotheek en het archief van de Stichting Work-Study bevinden zich nog enkele aardige artikel-tjes die ons verder kunnen helpen.

Het eerste interessante artikel-tje “**Methode- en Tijdstudie van Mentale Arbeid**” zullen we in gedeeltes eerst eens met de WFR- leden delen.

Deel 9

3. MENTAL PROCESS - BASISELEMENTEN

Evenals bij manuele arbeid, vinden we bij het mentale proces ook een onderverdeling in elementen die **basis-elementen** worden genoemd. Per basiselement zijn de tijden en de beïnvloedingsfactoren bepaald. De beïnvloedingsfactoren worden in mento-factoren uitgedrukt en de tijden in één of meer tabellen neergelegd. De tijden worden gemeten in Time Units, zoals we gewend zijn bij Detailed Work-Factor. 1 Time Unit (TU) is gelijk aan 0,0001 minuut tempo 78 Bedaux.

We onderscheiden de volgende basiselementen.

- 3.1 Oogbewegingen (Eye Focus - Fo en Eye Shift - Es)
- 3.2 Zien (See - See)
- 3.3 Geleiden (Conduct - Con)
- 3.4 Herkennen (Identify - Id)
- 3.5 Beslissen (Decide - De)
- 3.6 Onderscheiden (Discriminate - Disc)

Deze basiselementen zijn in vorige WS Tips reeds besproken.

3.7 Omvatten (Span - Sp)

Het element Omvatten heeft betrekking op het gelijktijdig en als één geheel zien en verwerken van een groep kenmerken. Het stelt in staat om woorden te lezen in plaats van letters en getallen in plaats van cijfers, om na een greep vast te stellen dat er 4 ringetjes gegrepen zijn zonder ze één voor één te tellen, of om bij controlewerk een groepje van bv. n soldeerpunten in eenmaal te bekijken in plaats van ieder punt afzonderlijk.

De tijd voor Omvatten hangt in de eerste plaats af van de functie. Deze functie kan zijn:

- een herkenningsfunctie, zoals bij het lezen van woorden, getallen, codenummers enz.,
- een telfunctie, zoals bij het in eenmaal constateren dat een bepaald aantal voorwerpen is gegrepen,
- een overzien functie, zoals bij het controleren van de soldeerpunten.

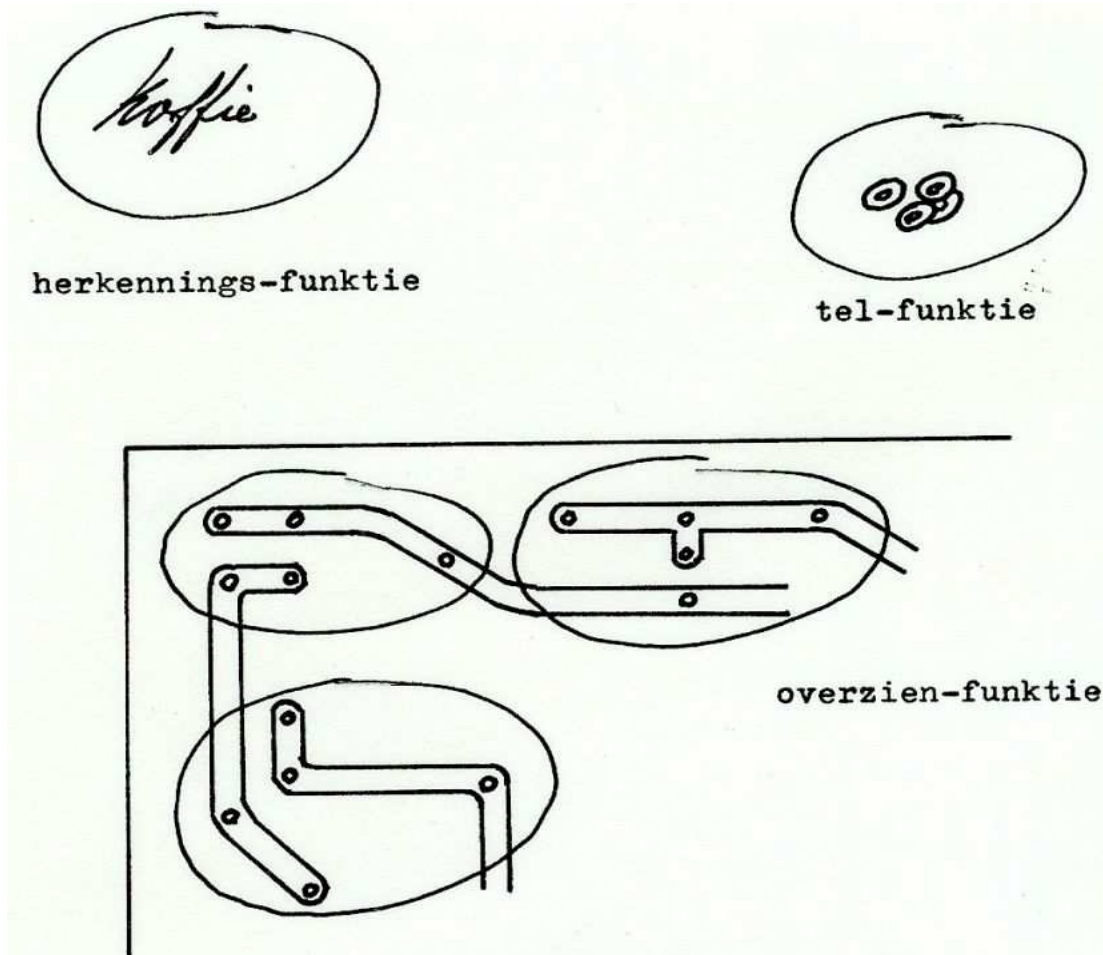

Fig. 17

In de tweede plaats hangt de tijd voor Omvatten af van het aantal kenmerken. Een woord lezen van 10 letters vergt uiteraard meer tijd dan het lezen van een woord van 4 letters. Evenzo vraagt het overzien van 5 soldeerpunten meer tijd dan van 3 soldeerpunten.

Ten derde hangt de tijd voor Omvatten nog af van de vorm of de volgorde waarin de informatie wordt aangeboden en van de directe omgeving van de informatie. Het overzien van 5 soldeerverbindingen aan de rand van een gedrukte bedrading vergt minder tijd dan het overzien van 5 verbindingen midden op eenzelfde bedradingpaneel.

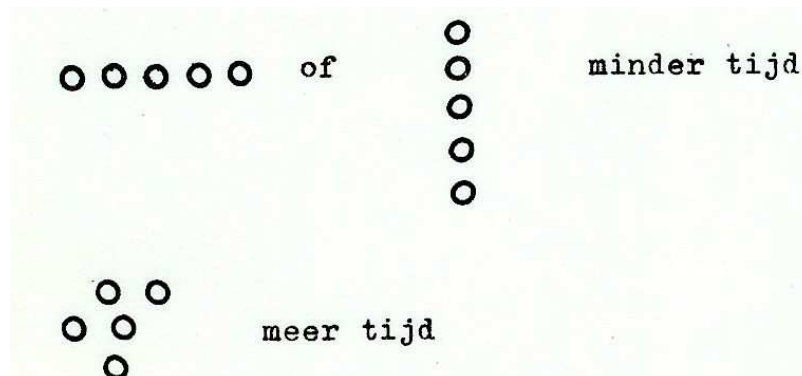

Fig. 18

De tijden voor Omvatten variëren van 0 tot 94 TU.

Het zal duidelijk zijn dat bij controle werkzaamheden gestreefd moet worden naar een zo goed mogelijke definitie en een eenduidige beschrijving van het kenmerk, de groep kenmerken en zijn omgeving, zowel qua grootte, contrast, verlichting, ligging of oriëntatie, als omgeving.

- Ten eerste om vast te kunnen stellen wat een controleur moet kunnen waarnemen, beoordelen en hoe hij moet reageren.
- Ten tweede om de Adequate Taak Intelligentie, ATI, en het Adequate Taak Zicht, ATZ, van de controleur zo goed mogelijk te kunnen meten en beoordelen.
- Ten derde om te weten welke hulpmiddelen nodig zijn voor de controleur om zijn taak naar behoren uit te kunnen voeren, en
- Ten vierde om de tijd voor controle zoveel mogelijk te beperken en vast te stellen.

Voor reacties naar

G. de Vrij

Secr.: Stichting Work-Study / WORK-FACTOR Raad

Fax: +31.40.201.0432

E-mail: work-study@onsmail.nl of info@work-factor.nl

Website: www.work-factor.nl

